

TÜRKİYE DİYANET VAKFI YAYINLARI
605

Risâle-i Nûr Külliyyâtı
Seri : 2

Mektubat
Bediüzzaman Said Nursî

© Bütün Hakları Türkiye Diyanet Vakfı'na aittir.
3. Baskı, Kasım 2016, Ankara, 20.000 Adet

ISBN 978-975-389-844-7
16.06.Y.0005.600
Matbaa Sertifika No: 15402

Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti'nin
04.12.2014 tarih ve 1502 sayılı kararıyla
basılmıştır.

Editöryal/Görsel Yönetmen
Yüksel Yücel

Kapak ve Tezhib
K. Nuran Demirel

Kaligrafi
Ömer Faruk Dere

BASKI

Serhat Mahallesi 1256 Sokak No: 11 Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0312 354 91 31 (pbx) Faks: 354 91 32
e-posta: tdvyayin@diyanetvakfi.org.tr

RİSÂLE-İ NÛR KÛLLİYÂTINDAN

Mektûbât

Müellifi

Bediüzzaman Said Nursî

TÜRKİYE DİYANET VAKFI YAYINLARI

Not: Eserlerin imlâsı kelimelerin Arapça-Osmanlıca asılları dikkate alınarak yapıldığı için uzatma olan yerlerde şapka [^] hemze [ء] harfi için ['], ayın [ع] harfi için ['] işareti kullanılmıştır.

Takdim

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bediüzzaman Said Nursî milletimizin yetiştirdiği büyük âlim ve mütefekkirlerdendir. O hayâtını bu çağın insânlarına îmân hakikatlerini anlatmaya adanmıştır. Bediüzzaman'ın en büyük arzusu ve hayâli, yüz-yılın başında 60-70 cilt olarak tasarladığı büyük bir Kur'ân tefsîri kaleme almaktır. Tefsîrin mukaddimesi olarak da *Muhâkemât* adlı eserini kaleme almıştır. Birinci Dünya Savaşında bu tefsîrin birinci cildi olan *İşârâtü'l-İ'câz*'ı cephede yazmıştır. Ancak 1915-1918 yılları arasında, Bolşevik ihtilâlinin hemen öncesinde uzun bir zaman Rusya'da esîr kalmış ve bu esâreti sırasında pozitivism, materyalizm ve komünizm gibi cereyânların Müslümanlar ile Hristiyanların inanç dünyaları üzerinde meydâna getirdiği sarsılmaları bizzât müşâhede ettiğinden bu fikrinden vazgeçmiştir. Bunun yerine Kur'ân-ı Kerîm'den hareketle özellikle bu günün inanç problemlerini kaleme almayı tercîh etmiştir.

O eserlerinde îmân hakikatleri, ahlâk-ı İslâmiye, ibâdetlerin hikmetleri, İslâm birliği, İslâm'ın mebd'e' ve me'âd anlayışı, insânın varoluş gâyesi, mevcûdâtın yaratılış hikmetleri, esmâ-i hüsnânın mevcûdâtındaki tecellîleri, mikro kozmos olan insân ile makro kozmos olan kâinat arasındaki râbitalar, îmân hakikatlerinin günümüz gençliğine anlatılması, ihlâs, uhuvvet, iktisâd, kanâat, şükür, gençlik, hastalık ve ihtiyarlık gibi temel konular üzerinde durarak Kur'ân âyetlerini etkileyici bir dil ve üslûb ile çağımızın idrâkine sunmayı tercîh etmiştir.

Ancak onun kaleme aldığı bu eserler, te'lifleriyle eşzamanlı olarak ta'kîbâta uğramış, kendisi ve talebeli defâatle sürgünlere, mahkemelere ve hapsilere ma'rûz bırakılmıştır. 27 Mayıs ihtilâline kadar onlarca, 1980'li yılların sonlarına kadar da yüzlerce kere mahkemede bu eserler yargılanmış ve bu yargılamaların tamamı berâatla neticelenmiştir. Söz konusu mahkeme her defasında Diyanet İşleri Başkanlığından ve Din İşleri Yüksek Kurulundan bilirkişi raporu istemiştir. Din İşleri

Yüksek Kurulu da her defasında bu eserlerin Kur'ân-ı Kerîm'in bir tefsiri mâhiyetinde îmân hakikatlerini ele alan eserler olduğunu herhangi bir menfi düşüncenin bu eserlerde yer almadığını açıkça belirtmiştir. Buna rağmen Bediüzzaman ve eserleri üzerinde ortaya konan menfi mülâhazalar sonraki dönemlerde de uzun süre devam etmiştir. Kendisi ma'rûz kaldığı tüm bu sıkıntı ve tazyîklere rağmen eserlerini yazmayı ve neşretmeyi hayâtî bir vazîfe addetmiştir.

1947 yılında Diyanet İşleri Başkanı Merhûm Ahmed Hamdi Akseki, Dârü'l-Hikmeti'l-İslâmiye yıllarından beri tanıyıp dostu olduğu ve devrin ulemâsı arasındaki yüksek mevkiini takdîr ettiği Bediüzzaman'dan ısrarla bir takım Risâle-i Nûr Külliyyâtı istemiştir. Ancak o günlerde Külliyyât'ın elyazması ve bazı nüshalarının teksîr olması münâsebetiyle tas-hîh gerektiği ve 1948-1950 yılları arasında Bediüzzaman'ın Afyon'da hâpiste bulunmasından dolayı ancak 1950 yılında bir takımı Din İşleri Yüksek Kurulu'na verilmek üzere, iki takım hâlinde gönderebilmiştir. Merhûm Ahmed Hamdi Akseki eserlerin bir kısmını neşretmeyi arzulasına rağmen buna ömrü yetmemiştir.

1960 ihtilâlden sonra Bediüzzaman ve eserleri ile ilgili mahkemelerin ve ta'kibâtın şiddeti daha da artmıştır. Bütün bu süreçlerde mahkemeler Risâle-i Nûrlar hakkında Diyanet İşleri Başkanlığından ve Din İşleri Yüksek Kurulundan mütâlaalar istemeye devam etmiştir. Bu mahkemelerin isteklerinin tamâmında Din İşleri Yüksek Kurulu müsbet mütâlaa vermiştir. Nitekim Din İşleri Yüksek Kurulunun 13.05.1955 tarihli mütâlaası şöyledir:

“İlişik eserler teker teker gözden geçirildikde: Münderecâtları itibârıyla Kur'ân-ı Kerîm'den alınmış duâları ve âyet-i kerîme ve hadîs-i şeriflerin şerhlerini ve âyât-ı celîlede mündemic olan hakâik-i diniyenin îzâhlarını ve ibâdetin esrâr ve hikmetleriyle fazîletlerini ve Ramazan orucunun fazîlet ve hikmetlerini ve Cenâb-ı Hakka yaptığı münâcâtı ve kendisinin Tarihçe-i hayâtını ve müslümanlığa ait vâki' sorulara fennî ve felsefî ve iknâî cevâbları muhtevî olduğu; ve 1326 senesinde Cami-i Emevî'de îrâd eylediği Hutbe-i Şâmiyede, İslâmlara lâzım olan ittihâd ve şecâat ve hamâsetten ve dine hizmetin ve îmân kuvvetinin maddî ve ma'nevî fâidelerinden bahis bulunduğu

anlaşılmış; ve muhtevâsında, dinî ve idârî mahzûrlu bir ifâdeye tesâdüf edilmemiş olduğunun bildirilmesi uygun olacağı mütâlaasıyle Yüksek Reisliğe arzına karar verildi.”

Diyanet İşleri Başkanlığı, tarihinin en zor dönemlerinden birini 1960-1966 yılları arasında geçirmiştir. Bu dönemde 6 Başkan değiş-tirmiş ve Din İşleri Yüksek Kurulu bu eserler hakkında menfi raporlar vermeye zorlanmıştır. Dinî ve ahlâkî temelde bu talepler reddedilerek eserler hakkında herhangi bir menfi rapor verilmemiştir.

Binaenaleyh Diyanet İşleri Başkanlığı'mız Türkiye'den ve dünyâdan pek çok âlim ve mütefekkirin eserlerini yayınladığı hâlde Bediüzzaman Said Nursî'nin herhangi bir eserini son dönemlere kadar yayınlamamıştır. İlk defa 20 Ocak 2014'de Diyanet İşleri Başkanlığı Kur'ân-ı Kerîm'in tefsîrinin ilk cildi olarak yazılan *İşârâtü'l-İ'câz*'ı orijinal metni ve tercümesi ile birlikte neşretmiştir. Eserin yayınlanması milletimizin her kesiminden büyük bir teveccühle karşılanmıştır.

2014 yılının Kasım ayının sonlarına kadar uzun bir süre bazı hukûkî gerekçelerle bu eserlere bandrol verilememesi sebebiyle eserler yayınlanamaz hâle gelmiş, 26.11.2014 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile devlet bu eserleri koruma altına almıştır. Bakanlar Kurulu'nun 2014/7007 sayılı kararı ile de eserleri yayınlama hakkı ve eserleri neşrecek yayınevlerine eserlerin aslına uygun metnini verme görev ve yetkisi Diyanet İşleri Başkanlığı'na verilmiştir. Esâsen Bakanlar Kurulu Kararı hazırlanırken öncelikle eserlerin neşir yetkisinin yalnızca Diyanet İşleri Başkanlığının uhdesine verilmesi gündeme gelmiş ancak Diyanet İşleri Başkanlığı bu eserlerin neşrinin tamâmen kendi tekelinde olmasının uygun olmayacağı yönünde kanâat belirterek eserleri aslına uygun şekilde yayınlamak isteyen tüm yayınevlerine yayın iznini verecek şekilde bu Kararın düzenlenmesini sağlamıştır. Böylece eserlerin sadece Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları arasında değil ayrıca aslına uygun olarak yayınlama şartını kabul eden tüm yayınevleri tarafından yayınlanmasının yolu açılmıştır. Bu çerçevede şimdiye kadar mürâcaat eden yirmi kadar yayınevi bu izni almıştır ve mürâcaat edecek diğer yayınevlerine de gerekli izin verilecektir.

Gerek bu eserleri okurken gerekse de Kur'ân-ı Kerîm dışındaki bütün kitâbları okurken Bediüzzaman Said Nursî'nin şu ihtârı dâima göz önünde bulundurmalıdır. *“Azîz kardeşlerim! Üstâdınız lâyuhtî değil. Onu hatâsız zannetmek hatâdır. Bir bahçede çürük bir elma bulunmakla bahçeye zarar vermez. Bir hazînede silik para bulunmakla, hazîneyi kıymetten düşürmez.”*, *“Bâkî bir hakikat, fânî şahsiyetler üstüne binâ edilmez. Edilse, hakîkata zulümdür. Her cihetle kemâlde ve devâmda bulunan bir vazîfe, çürümeye ve çürütülmeye ma'rûz ve mübtelâ şahsiyetlerle bağlanmaz; bağlansa, vazîfeye ehemmiyetli zarardır.”* demek sûretiyle âciz, fânî, hatâlî gördüğü kendi şahsiyetinden ziyade nazarları yazdığı eserlerine tevcîh etmiştir.

İlk dönem büyük âlimlerinden İmâm-ı Şafii ve İmâm-ı Azam Ebû Hanîfe'nin de kendi düşünceleri için söylediklerini Bediüzzaman da kendi eserleri için şu şekilde ifade etmektedir: *“... siz mihenge vurmada n almayınız. Hattâ benim sözümü de, ben söylediğim için hüsn-ü zan edip tamâmını kabûl etmeyiniz. ... Öyle ise her söylenen sözün kalbe girmesine yol vermeyiniz. İşte size söylediğim sözler hayâlin elinde kalsın, mihenge vurunuz. Eğer altın çıktı ise kalbde saklayınız. Bakır çıktı ise çok gıybeti üstüne ve bedduâyı arkasına takınız, bana reddediniz gönderiniz.”* Şübhesiz burada Üstâdın sözünü ettiği mihenk Allah'ın kelâmı ve sünnetten başkası değildir.

Her biri kıymeti hâiz olan ve kültür mîrâsımızın güzide örneklerinden sayılan Bediüzzaman Said Nursî'nin bu eserlerinin okuyucu ile buluşturulması, bilgi, fikir ve kültür hayâtımıza önemli katkılar sunacaktır. Bu vesîleyle eserlerin yayına hazırlanması süreçlerinde emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

Diyanet İşleri Başkanı

Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ